

Г. Олпорт [2] зауважив, що мотивація – це процес, який відбувається в теперішньому часі і скерований у майбутнє, він складається з відношень, уподобань та форм пристосування.

За Л. Карамушкою [1], мотивами поведінки та діяльності людини можуть виступати різні спонукування:

– інтереси, тобто позитивне ставлення особистості до певних об'єктів, яке залежить від їхньої значущості та емоційної привабливості;

– морально-політичні настанови, ідеали, переконання;

– емоції та почуття.

За своїм змістом мотиви – це спонукаючі фактори, які детермінують поведінку та діяльність людини. В основі виникнення мотивів лежать потреби. Але такі фактори, як установка та тенденції, інтереси та ідеали також відіграють визначальну роль у процесі детермінації поведінки як формування спрямованості особистості [3].

Мотиваційний компонент готовності особистості до навчально-професійної діяльності доцільно розглядати, виходячи з професійної спрямованості вчителя загальноосвітньої школи, як єдність мотивації педагогічної та наукової діяльності. Структуру мотивації педагогічної діяльності, становлять мотиви досягнення; мотиви зацікавленості та захоплення своїм предметом.

За даними Л. Подимової та В. Сластьоніна [4], мотиви самореалізації відіграють провідну роль у позитивному сприйнятті викладачем нововведень у професійній сфері та займають провідне місце в системі мотивів інноваційної діяльності. Якщо вони сполучаються з професійними педагогічними мотивами, то цей викладач – людина з високим рівнем творчого потенціалу, що проявляється в прагненні досягти успіху в професійній діяльності без прагматичної мотивації. В цьому випадку викладач отримує задоволення від власно професійної діяльності, яка носить для нього глибинний особистісний зміст.

Література

1. Карамушка Л.М. Психологія управління / Л.М. Карамушка // Психологія – К. : , 2003. – С. 123.
2. Олпорт Г. Становление личности: Избранные труды / Г. Олпорт – М.: Смысл, 2002. – с. 55
3. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии / С.Л. Рубинштейн – СПб. : Питер, 2000. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psylib.org.ua/books/rubin01/txt32.htm>
4. Сластенин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: Инновационная деятельность / В.А. Сластенин, Л.С. Подымова – М., 2000 С. 35.

РОЛЬ ШКІЛЬНОГО МУЗЕЮ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЮ ХЛІБА ТРОСТЯНЕЦЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ)

Зозуля Т.О.

Полтава, Україна

Шкільний музей виступає центром музейно-педагогічної та краєзнавчої роботи в школі, фахівці констатують, що він є унікальною точкою заломлення культури та освіти. Тільки музей надає емоційний, інформаційний вплив та може долучити учнів до матеріальних, культурних, духовних цінностей рідного краю.

Осередком патріотичного виховання учнів Тростянецького навчально-виховного комплексу Полтавської районної ради виступає Музей Хліба.

Його експозиція має чотири розділи, оформлені стендами та виставками натуральних експонатів. На стендах міститься ілюстраційний та інформаційний матеріал.

У ньому постійно проводяться екскурсії, навчальні заняття, виховні заходи. Особливу зацікавленість учнів викликає виховна година „Слово про хліб”, свято „Хліб - усьому голова”, тематичний вечір „Найдорожчий за все золото на світі”, та інші.

При шкільному музеї діє загін юних дослідників. Члени пошукової групи «Краєзнавець» займалися оформленням матеріалів про Голодомор 1932-1933 років у селах сільської ради. Зібрані матеріали використовуються в роботі вчителями історії та класними керівниками. Також учні відвідували знаних майстрів, які мешкають на території Тростянецької сільської ради. Зокрема, вишивальницю Ольгу Іванівну Логвин, познайомилися з одним із найвідоміших пасічників Полтавщини Йосипом Прокоповим Кольвахом.

Загалом учні школи проводять дослідницьку роботу в рамках:

- Всеукраїнської туристсько-краєзнавчої експедиції учнівської та студентської молоді

«Пізнай свою країну»;

- Всеукраїнської історико-географічної експедиції «Історія міст і сіл України»;
- Всеукраїнської експедиції «Моя Батьківщина – Україна».

На чолі музею працює рада, куди входять учителі, а також учні старших класів, які виконують обов'язки екскурсоводів.

За роки існування музею тричі перемагав у оглядах та конкурсах на кращий музей при навчальних закладах освіти. За підсумками огляду 2002 року був направлений у складі делегації від Полтавської області для участі у Всеукраїнському фестивалі “Українська паляниця”, у 2008 році йому присвоєно почесне звання „Зразковий музей”.

Шкільний Музей Хліба виступає центром дитячої дослідної і творчої праці. У ньому учні отримують знання про рідний край та традиції народу. Завдяки його діяльності школярі зростають патріотами, свідомими громадянами своєї Батьківщини.

Література

- 1.Бондаренко Г. Краєзнавча освіта – важливий аспект виховання патріота і громадянина / Г. Бондаренко // Педагогічний пошук. – 2003. – № 4 (40). – С. 73–76.
- 2.Войчик С. Шкільний музей як центр історико-краєзнавчих досліджень / С.Войчик // Матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 80-річчю Волинського краєзнавчого музею та 60-річчю Колодяжненського літ.-мемор. музею Лесі Українки : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 302-307.
- 3.Камінська В. Педагогічні аспекти організації діяльності музею ЗНЗ /В.Камінська // Педагогічний пошук. – 2003. – № 4 (64). – С. 50-52.
- 4.Меро Ф. Музей і суспільство / Ф. Меро // Народна творчість і етнографія. – 2006. – № 6. – С. 40-48.
- 5.Треф'як Я. Методика краєзнавчої роботи в школі / Я. Треф'як // Історія в школах України. – 2002. – № 1. – С. 33-37.

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ У ЕКОЛОГО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-БІОЛОГІВ

*Кавчак В. С., Павлишак Я.Я.
Дрогобич, Україна*

Вирішальну роль у гармонізації відносин між людиною і природою відіграватиме сучасна молодь. Тому таким необхідним є підвищення рівня її екологічної освіти, оволодіння нею знаннями про надзвичайно важливі екологічні закони і життєдайні зв'язки між людством і довкіллям. Сьогодні стає зрозумілим, що саме нові, нетрадиційні, форми роботи з екологічної освіти і виховання учнівської молоді забезпечують виховання захисників природи.

На біологічному факультеті формувати еколого-професійну компетентність майбутніх учителів покликана, перш за все, навчальна дисципліна «Методика викладання екології». Вона є однією з варіативних для підготовки фахівців освітнього рівня «Спеціаліст» спеціальностей 704010201. Біологія, 704010101. Хімія (загальний обсяг 72 години / 2,4 кредита ECTS (15 год. лек., 15 год. практичних, 42 год. самостійної роботи) і ґрунтується на застосуванні інтерактивних методів навчання, бо найбільш оптимальною технологією екологічної освіти на сьогодні є інтерактивне навчання.

У сучасній педагогіці існує багато різноманітних форм та методів інтерактивного навчання, спрямованих на якісне засвоєння знань студентами, розвиток їх розумової діяльності, виявлення вмінь та навичок критичного осмислення проблем, набуття досвіду самостійного опрацювання навчального матеріалу, пошукової роботи, набуття якостей, які стануть у нагоді в подальшій самоосвіті і самореалізації [2]. Ми застосовуємо в курсі «Методика викладання екології» ігрову технологію.

Інтегрально-пошукові та рольові ігри – це тип ігор, який базується на проектуванні соціального змісту екологічної діяльності. Специфікою її є ототожнення людиною себе з іншими живими істотами або навіть природними об'єктами.

Ефективним методом еколого-педагогічної підготовки, що сприяє підвищенню рівня екологічної культури студентів-біологів, є, на нашу думку, ділова гра. На практичних заняттях з вивчення форм організації екологічної освіти студенти-пятикурсники у діловій грі «Лекція як форма екологічної освіти» вчаться готуватися до лекції, проводити її перед «учнівською» аудиторією, здійснювати самоаналіз та самооцінку, рецензувати лекції з екології, прочитані своїми колегами.

Майбутні біологи розробляють плани-конспекти практичної роботи з теми «Антропологічні